

12. februar 2017

Kjære venn av UPLIFT !

For å vri litt på den klassiske Gjensidige-reklamen: Tiden går, men minnene består. I dag er det en måned siden Den Store Eksamensseremonien til UPLIFT, 'et minne for livet'. Vi som var med fra Norge husker hundrevis av detaljer, bak de store linjene. Her får vi nøye oss med et knippe, når vi tre uker etter hjemkomst fra Uganda vet at det er på høy tid å skrive et lite reisebrev.

Erussi Sub-county i Nebbi District var årets vertskommune. Stedet for seremonien het Pa'gwata Health Centre. Vi hadde planlagt å bruke møterommet til et felles styremøte med UPLIFT, før selve seremonien. Fordi vi denne gang ankom to timer 'for tidlig' fikk vi et øyeblikksbilde av de siste forberedelser på den store gressletten der alt skulle skje.

Det var som å komme inn i et veritabelt landsbyverksted for kunst og håndverk (tenk på et 'julenisseverksted'). Langs én kant av plassen blir det laget mat, lenger borte ved vannpumpen skifter ungdommer på å fylle opp gule *jerrycans*. På motsatt side blir slitte telttak spent opp på stokker, og plaststablestoler levert pr. motorsykel. Midt på plassen holder en gjeng på med et uvanlig anleggsarbeid – å bygge en kjempe-marimba på 4-5 meter over en flat grop i bakken. Tangenter på opptil 70 cm legges lagt løst mellom avsandspinner innfelt i to lange bunnsviller lagt på sand. Bortenfor er en gruppe kvinner i gang med danse- og sangøvelse. Og nærmest, på en forplass med noen trær utenfor helsestasjonen, der velkomstprosesjonen nå er i oppløsning, fortsetter mange med taktfast sang som forsterkes av flere trommeslagere.

Med kun en åpen smijernsport som dør inn til møterommet aner det oss at råd-slagningen vil kreve ekstra konsentrasjon!

Festforberedelser i nyere tid! (januar 2017)

*Finstemming av instrumentet
(Kan grovstemmingen være gjort med lafteøks?)*

Etter møtet ser vi at det meste er kommet på plass der ute. En seremonimester tester mikrofonen og høyttaleranlegget piper og skurrer. Stolradene under teltduken på den andre siden av plassen fylles opp etter hvert, bare noen stoler og et par sofaer i de to fremste rekkene venter ennå på sine '*distinguished guests*'. Midt foran holder to kvinner på å rigge til et langt bord, inntil det står helt støtt og de kan legge på den obligatoriske hvite duken med blondkant.

Det er ingen hast, og vi slentrer bedagelig bortover den uttørkede sletten, der gresset for lengst er blitt til gule stråstubber. De sier at så tørt kan de ikke huske å ha sett det; hva har de å plante til neste avling?

Seremonien følger det vanlige mønsteret: Sang, dans, tromming og drama som tilsynelatende endeløst veksler med taler om UPLIFT og betydningen av *education*. Men årets beste 'foredrag' er musikalsk: Forsangeren beveger seg frem og tilbake foran orkesteret, helt ut til hver ende, med bøyde knær og den ene armen utstrakt til myk, rytmisk understreking av sangteksten og med en stemme og et ansiktsuttrykk som holder oss i et magisk grep.

Etter høytidelig utdeling av vitnesbyrd – for anledningen bare til noen titall av de tretten hundre som har bestått eksamen (= 93 % av dem som har fullført opplæringen) – kommer øyeblikket alle har ventet på: Utdelingen av årets vandrepokal til beste Sub-County. Den står på bordet med den hvite duken, foran de politiske dignitærer og 'Norway vis'tors'. Når resultatet blir lest opp, forvandles seremoniens verdighet til kakofonisk jubel og akrobatisk løping på kryss og tvers (*jf. Februarbrevet 2015*). Mens pokalen bare er et symbol, utløser navnet en oppdemmet spenning og glede over felles innsats og oppnåelser, som nå får fritt og usensurert utløp.

En spontan 'variant' i år var at én *learner*, som gjerne ville ha vært den som fikk løfte pokalen i været, griper fatt i den digre pappkartongen på bakken ved siden av bordet (original-emballasjen, påtrykt 'Made in China') hvorpå hun løfter den høyt over hodet og løper noen skritt seiersrunde før hun stiller seg strålende opp ved siden av UPLIFT's mann med pokalen.

Og med det avslutter stemningsrapporten fra en seremoni som på alle måter minner oss på hvorfor vi er Venner av UPLIFT.

Nesten magisk, denne gang

"Og jubelen ville ingen ende ta"

'Pokal nr. 2' (til høyre) – Made in China, men med tekst som avslører at den også har vært på Island! (- hvor det bor en gavmild venn av UPLIFT...)

La oss allikevel ta med noen ord om *reisen* – hvoretter man (les: jeg) returnerte til Kampala lettere mørbanket, som det heter. Nei, stryk 'lettere'. For dem som satt over bakhjulene i leiebussen og veide 90 kilo, *helt* mørbanket, og filleristet nedenfra. Etter å ha måttet kjøre opp og ned 'steinrøysa' mellom Paidha (hvor vi bodde) høyt oppe i Zombos fjellandskap og Erussi nede på flatlandet i Nebbi – halvannen time hver vei tre dager på rad – lurte vi på hvorfor vi ikke denne gang kunne bo i Nebbi town. Nei, det var dyrere, og så hadde man ansett at de mer nærliggende overnattingssteder ikke hadde rene nok bekvemmeligheter (!) for oss langveisfarende gjester.

En liten trøst var det at vi for første gang (etter ti år, for undertegnede), på vei hjem og på sterk oppfordring fra våre nyeste deltakere, gjorde en avstikker til Kongo! I alle år har vi fått vite at Paidha ligger et par steinkast unna og det hadde vært artig å kunne si at man har da vært i Kongo... Husker dere de 90 kongolesiske kvinnene som krysset grensen så også de kunne få lære å lese og skrive? (*Jf. Junibrevet 2014*). Vel, nå har vi vært der! En bro over en elv, digre tankbiler i kø, og en grensevakt som til slutt lot seg overtale til vår spasertur – men ellers var det jo ganske likt Uganda?

Helt til slutt, vår faste oppmuntring: Venner av UPLIFT klarte *nesten* å nå sitt ambisiøse bidragsmål for 2016: Å overføre 10.000 dollar, i dollarens aller 'dyreste' år. Ved utgangen av desember hadde vi sendt \$ 9.500. Med forskuttering av én million ugandiske shilling (ca. 2.400 kr) fra årets budsjett – tatt ut i minibank i Kampala to dager før reisen til West Nile – kunne de siste utgifter til seremonibetales på stedet.

Med glad og takknemlig hilsen fra oss som fikk bli med denne gang (for egen regning) – og på vegne av VUP-styret,
Gunnar Lange-Nielsen

'Bare et steinkast' – over broen og inn i Kongo

Og der er også VI – (noen av oss) – før tankbilen kom...

... og like etterpå. Den greie grensevakten til venstre.

